

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2015	CONVOCATORIA: JUNIO 2015
HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA	HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

BAREM DE L'EXAMEN:

L'alumne/a contestarà, dins de l'opció que trie, les **quatre** qüestions sobre el text de l'autor o autora que ha treballat en classe.

1ª qüestió: 2 punts; 2ª qüestió: 2 punts; 3ª qüestió: 5 punts; 4ª qüestió: 1 punt.

**OPCIÓ PRIMERA
TEXT I**

- 1 “- Sòcrates: Vaig fer jo, no és també natural, i forçós, de resultes del que ja ha estat dit, que ni els
2 ineducats i inexperts de la veritat podrien dirigir amb administració convenient la ciutat, ni tampoc
3 aquells a qui hom ha permès d'educar-se completament? Els un perquè no tenen en la vida cap
4 objectiu apuntant al qual hagin d'actuar en les actuacions tant particulars com públiques, i els altres
5 perquè no actuaran de grat, convençuts com estan que, vius i tot, habiten a les illes dels feliços.
6 - Glaucó: És ver, va dir.
7 - S.: És tasca nostra, vaig fer jo, dels fundadors, forçar les millors naturaleses a arribar al coneixement
8 que dèiem abans que era el més gran, veure el bé i pujar aquella pujada, i, després d'haver-hi pujat i
9 vist suficientment, no permetre'ls el que ara se'ls permet...
10 - G.: Què vols dir?
11 - S.: Que s'hi quedin, vaig fer jo, i que no vulguin tornar a baixar amb aquells presoners ni compartir
12 amb ells ni treballs ni tampoc honors, tant si valen no res com si són més seriosos”.

Plató, *La República*, 519 c-d (trad. C. Miralles).

QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2.- Definix el terme “**el bé**”, partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l'autor.
- 3.- Redacció: **Dualisme epistemològic.**
- 4.- Comenta breuement qualsevol aspecte del pensament de l'autor del text que juges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

TEXT II

1 “Així doncs, ha quedat suficientment dit que la virtut ètica és terme mig; de quina manera ho és; que
2 és terme mig entre dos vicis, l’un per excés, l’altre per defecte; i que és d’aquesta natura per apuntar al
3 bell mig que hi ha en les passions i en les accions. Justament per aquesta raó és difícil ser virtuós. I és
4 que resulta difícil prendre el terme mig de cada cosa; per exemple, el centre d’un cercle no és a l’abast
5 de tothom sinó de qui en sap. D’aquesta manera experimentar ira també és a l’abast de tothom i és
6 fàcil, com també ho és donar diners i gastar-los; però a qui donar-los, en quina quantitat, quan, per què
7 i de quina manera, ja no és a l’abast de tothom ni és fàcil. Justament per això el bé és rar, lloable i bell.
8 Per aquesta raó és necessari que el que apunta cap al terme mig s’aparte en primer lloc d’allò que és
9 més contrari, com també aconsella Calipso:

10
11 «Fora d’aquesta boira i d’aquesta escuma allunya la nau»
12

13 Ja que del extrems un és més erroni i l’altre menys. Així doncs, com que abastar el terme mig és
14 extremadament complicat, en la nova singlada –diuen- cal prendre el menor dels mals”.

Aristòtil, *Ètica a Nicòmac*. Llibre II, 1109 a 20 (trad. C. Monzó).

QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l’estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l’autor.
- 2.- Definix el terme “**virtut ètica**” partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l’autor.
- 3.- Redacció: **La finalitat pràctica de l’*Ètica a Nicòmac*: acció, hàbit i caràcter.**
- 4.- Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l’autor del text que juges important en algun d’aquests sentits: per la seua relació amb el d’altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l’autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

OPCIÓ SEGONA

TEXT I

1 “Per a la moral no necessite res més sinó que la llibertat no es contradiga a ella mateixa i que, per tant,
2 almenys es deixi pensar sense que siga necessari continuar examinant-la, i també que no pose, doncs,
3 cap entrebanc al mecanisme natural de la mateixa acció (presa en una altra relació). En conseqüència,
4 la doctrina de la moralitat manté el seu lloc i la doctrina de la natura també el seu, la qual cosa, però,
5 no s'esdevindria si la crítica no ens haguera instruït prèviament sobre la nostra inevitable ignorància en
6 relació amb les coses en si mateixes i si no haguera limitat a mers fenòmens allò que nosaltres podem
7 *conèixer* teòricament. Aquesta mateixa dilucidació de la utilitat positiva dels principis crítics de la raó
8 pura pot ser mostrada en relació amb el concepte de *Déu* i amb el de la *naturalesa simple* de la nostra
9 ànima, però jo la deixi de banda per abreujar. Així, doncs, no puc ni tan sols admetre *Déu*, la *llibertat*
10 i la *immortalitat* en favor de l'ús pràctic necessari de la meua raó si alhora no lleve a la raó
11 especulativa la seua pretensió d'inspeccions transcendents, perquè aquesta, per tal d'arribar a tals
12 inspeccions, ha de servir-se de principis que no s'estenen en realitat sinó als objectes de l'experiència
13 possible; tanmateix, quan són emprats en allò que no pot ser un objecte de l'experiència, sempre ho
14 transformen realment en fenomen i així declaren per impossible tota *ampliació pràctica* de la raó pura.
15 Em calgué, doncs, suprimir el *saber* per aconseguir lloc al *creure*, i el dogmatisme de la metafísica -ço
16 és, el prejudici d'avançar-hi sense crítica de la raó pura- és la vertadera font de tota la incredulitat que
17 està en pugna amb la moralitat, la qual incredulitat és sempre molt però molt dogmàtica”.

I. Kant, Pròleg de la segona ed. de la *Crítica de la raó pura*, B XXIX-B XXX (trad. J. B. Llinares).

QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2.- Definix el terme “**fenomen**”, partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l'autor.
- 3.- Redacció: **Condicions del coneixement científic**.
- 4.- Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l'autor o autora del text que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o autora o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

TEXT II

1 “Quan es té la necessitat de fer de la *raó* un tirà, com va fer Sòcrates, hi ha un perill gran que una altra
2 cosa faça de tirà. Llavors es va endevinar la racionalitat com a *salvadora*; ni Sòcrates ni els seus
3 «malalts» eren lliures de ser racionals, – era de *rigueur* [rigor], era el seu *últim* remei. El fanatisme
4 amb què tota la reflexió grega es llança a la racionalitat, delata una situació crítica: s’estava en perill,
5 només hi havia una única elecció: o bé morir o bé – ser *absurdament racionals*... A partir de Plató el
6 moralisme dels filòsofs grecs està patològicament condicionat: de la mateixa manera que la seua
7 estima per la dialèctica. Raó = virtut = felicitat significa simplement: és necessari imitar Sòcrates i
8 col·locar ací de manera permanent, contra els apetits obscurs, una *llum diürna* – la llum diürna de la
9 raó. Cal ser intel·ligent, clar, lúcid a qualsevol preu: tota concessió als instints, a l’inconscient,
10 condueix cap a baix...”

F. Nietzsche, *Crepuscle dels ídols*, “El problema de Sòcrates” (trad. J. B. Llinares i R. Gomar).

QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l’estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l’autor.
- 2.- Definix els termes “**raó**” i “**racionalitat**”, partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l’autor.
- 3.- Redacció: **Crítica del concepte de Déu. El nihilisme.**
- 4.- Comenta breuement qualsevol aspecte del pensament de l’autor o autora del text que juges important en algun d’aquests sentits: per la seua relació amb el d’altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l’autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.